

ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРАВАТА ПО ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ МЕЖДУ ПАРТНЬОРИТЕ

Чл.1. Настоящите правила уреждат собствеността и ползването на интелектуалните продукти, получени в резултат на изпълнението на научните задачи, предвидени в **Националната научна програма на МОН „Интелигентно растениевъдство“**.

Чл. 2. Правилата целят формиране на прозрачна среда за стимулиране създаването и използването на обекти на интелектуална собственост, създадени от партньорите, и предоставяне на възможности притежаваните обекти на интелектуална собственост да бъдат развити и внедрени/използвани в практиката.

Чл.3. При прилагане на настоящите Правила, Консорциумът на Програмата се ръководи от следните принципи:

- а) приоритетност на новите резултати и продукти и закрилата на интелектуалната собственост;
- б) превантивност и гаранции за адекватност на политиката за интелектуалната собственост;
- в) публично оповестяване на резултатите от научноизследователската и развойната дейност;
- г) законосъобразност на закрилата и защитата на интелектуалната собственост.

Чл.4. Интелектуалните продукти обхващат научноизследователските, внедрителските и други дейности и продукти, създадени от партньорите по време на действие на Програмата, в т. число:

- а) фундаментални и приложни научни изследвания;
- б) създаване и изследване на нови сортове растения, породи животни, биоматериали, машини, технологии, програмни продукти, апаратура и системи за процеси, свързани с преработка на продукти и храни от земеделски произход и др.;
- в) разработване на бизнес проекти за създаване на насаждения, съоръжения за производство и преработка на земеделски продукти и храни, и др.;
- г) разработване на методологии, технологични решения, технологии, модели и алгоритми, патентоспособни изобретения, полезни модели, търговски марки и др.;
- д) разработени правила и нормативи, необходими за правилното функциониране на горепосочените научно-изследователски, приложни и внедрителски продукти;
- е) научно-производствена дейност.

Националната научна програма „Интелигентно растениевъдство“

Чл. 5. Научните работници, изпълняващи научните задачи по Програмата могат да създават обекти на интелектуална собственост в процеса на изпълнение на Програмата чрез научноизследователската дейност, в която участват.

Чл.6. (1) Информацията, свързана с научноизследователските разработки, представлява научна, производствена и търговска тайна до публичното и оповестяване.

(2) Партньорите се задължават да разработят и поддържат уебсайт с междинните и окончателни резултати от изпълнението на Програмата и ще прилагат принципите за отворен достъп до научните резултати и научните данни.

Чл.7. Научно-методичните и тематичните аспекти на резултатите и продуктите, получени в резултат на изпълнението на научните задачи на Програмата, са обект на авторско право.

Чл.8. Правната закрила на обектите на интелектуална собственост се извършва чрез издаване на патент, на сертификат за допълнителна закрила, на свидетелство за регистрация на полезен модел, съгласно Закона за патентите и регистрацията на полезни модели (ЗПРПМ), чрез регистрация в Патентното ведомство и вписване в Държавния регистър на марките, съгласно Закона за марките и географските означения (ЗМГО), както и чрез признаване на авторско право върху произведения, съгласно Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП).

Чл.9. При провеждането на съвместните научни изследвания с партньорските научноизследователски организации, собствеността върху създадените произведения принадлежи на организацията, която ги е създавала, но може да бъде предоставена на трета страна въз основа на договорно споразумение, отразяващо коректно съответните интереси, задачи, финансово и друго участие на страните в съвместното изследване.

Чл.10. Правата върху обекти на интелектуална собственост се регламентират в договор между партньорите, в резултат от чиято работа е създаден съответния обект.

Чл.11. Правата върху обекти на интелектуална собственост, създадени от учени, млади учени, докторанти, постдокторанти и специализанти, и финансирани от Програмата, се разпределят между организацията, в която те работят и учени, млади учени, докторанти, постдокторанти и специализанти като изобретатели/автори на обектите на интелектуалната собственост в съотношение, регламентирано в договор между организацията-партньор и изобретателите/авторите.

Чл.12. Консорциумът на Програмата, чрез неговия Изпълнителен Съвет (ИС), полага необходимите усилия за да регистрира, защити или управлява възникващите в резултат на Програмата авторски права и права върху обекти на интелектуалната собственост.

Чл.13. Консорциумът на Програмата полага усилия за популяризиране на интелектуалната собственост и нейните автори.

Чл.14. Изпълнителният Съвет (ИС) на Консорциума на Програмата провежда от името на партньорите в Консорциума политиката за интелектуална собственост на Програмата.

Чл.15. ИС съдейства и предоставя организационна подкрепа при консултиране на изследователи и докторанти и студенти от партньорските организации, свързани с

възникването и закрилата на резултати от научни изследвания като обекти на интелектуална собственост, както и организиране, провеждане и участие във форуми и инициативи в областта на интелектуалната собственост.

Чл.16. ИС следи за предоставяне на отворен достъп до научни публикации, възникнали в резултат от изпълнението на Програмата, чрез Интернет-страницата на Програмата и други медии.

Чл.17. В случай, че предприятия, могат да окажат решаващо влияние в партньорството, например в качеството на акционери или членове на партньорите и/или като асоциирани партньори, те няма да могат да се ползват от преференциален достъп до постигнатите от партньорството резултати, включително резултати от научноизследователската дейност.

Чл.18. ИС следи за поддържането в изградения сайт на Консорциума на регистри на интелектуалната собственост на обекти на авторско право, създадени от партньорите по време на действие на Програмата.

Чл.19. ИС отчита ежегодно дейността на Програмата по интелектуалните продукти в доклади и други документи, съгласно действащата нормативна уредба и изискванията на МОН и Програмата.

Чл.20. Научният състав на Програмата, в т.ч. учени, млади учени, докторанти, постдокторанти и специализанти, които са страна по договорни правоотношения за извършване на научноизследователска дейност и създаване на обекти на интелектуална собственост, се задължават да не използват или разгласяват информация, станала им достъпна при изпълнение на научноизследователски проект и/или задължения по договорното правоотношение за научноизследователска дейност.

Чл.21. При нарушаване на права върху обекти на интелектуалната собственост авторът/изобретателят и/или Консорциумът на Програмата има право на наказателна, гражданско-правна и административно-наказателна защита по силата на националното законодателство, европейското право и международните конвенции и спогодби.

Чл.22. При установяване на нарушени права на интелектуална собственост, залегнали в настоящите Правила или предвидени в специалното национално законодателство, Консорциумът запазва правото си да сезира съответните компетентни органи.

Чл.23. (1) Настоящите Правила подлежат на актуализация – при настъпили изменения в националната научноизследователска политика или политиката на партньорската организация. Изменения и допълнения към Правилника се правят по реда на приемането му от ИС на Консорциума.

(2) Контролът по спазването на тези Правила се възлага на ИС.

(3) Образците на формуляри, свързани с прилагането на тези Правила се утвърждават от ИС.

(4) За всеки спор относно авторството и притежанието на обекти на интелектуалната собственост, както и други неуредени с тези Правила въпроси, свързани с управлението на интелектуалната собственост в Консорциума, страните уреждат отношенията си чрез

споразумение. При непостигане на съгласие спорът се отнася за решаване пред съответния съд.

(5) Настоящият Правилник се приема от ИС на Консорциума, влиза в сила от датата на подписването на Партньорското Споразумение и е неразделна част от него.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тези Правила:

(1) „Млад учен“ е лице, което извършва научноизследователска и научно-образователна дейност във висше училище и/или научна организация след придобиване на първа образователно-квалификационна степен „магистър“, но не повече от 10 години след придобиването ѝ. Млад учен може да е докторант, постдокторант или член на академичния състав.

(2) „Постдокторант“ е учен, който е придобил първа образователна и научна степен „доктор“, но не повече от 5 години след придобиването ѝ. Постдокторант може да бъде млад учен или член на академичния състав на висшето училище.

(3) „Докторант“ е учен, който притежава образователната степен „магистър“ и се подготвя за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

(4) „Специализант“ е този, който повишава квалификацията си по специализиран учебен план, без да придобива по-висока образователна степен или нова специалност.

(5) „Научно-преподавателския и изследователския състав“ включва служители на трудов договор в научния институт или висшето училище, и извършващи научно-изследователска дейност.

(6) „Интелектуалната собственост“ представлява всяко творение на човешкия ум под формата на продукти, творби или процеси, което носи конкурентно предимство. Интелектуална собственост е всяко творение на интелекта, изобретения, произведения на литературата и изкуството и символи, имена, знаци и изображения, използвани в търговията.

Интелектуалната собственост е икономическа категория на собствеността върху *творчески резултати, които отговарят на определени *обществени критерии от областите на науката, технологията, литературата и изкуството. Отнася се до уникални *творчески резултати, създадени в резултат на вложени знания, умения и интелект от човешкия индивид.

(7) „Интелектуална собственост“ включват собственост и свързаните с тях права на интелектуална собственост, включително патенти, права върху полезни модели, нови сортове растения и породи животни, права върху промишлени дизайни, търговски марки, географски означения, права върху топографски карти, ноу-хау, търговски тайни и всички други правата на художествена или индустриална собственост, както и авторски права, регистрирани или нерегистрирани, включително приложения или права да се използват,

заедно с всички разширения и подновявания, във всеки случай, всички права и форми на закрила, имащи еквивалентен или подобен ефект, навсякъде по света.

(8) „Обекти на интелектуална собственост” са:

1. обекти на художествена собственост: литературни произведения, включително произведения на научната и техническата литература, на публицистиката и компютърни програми; музикални произведения; сценични произведения (драматични, музикално-драматични, пантомимични, хореографски и други); филми и други аудио-визуални произведения; произведения на изобразителното изкуство, включително произведения на приложното изкуство, дизайна и народните художествени занаяти; произведения на архитектурата; фотографски произведения и произведения, създадени по начин, аналогичен на фотографския; проекти, карти, схеми, планове и други, отнасящи се до архитектурата, териториалното устройство, географията, топографията, музейното дело и която и да е област на науката и техниката; графично оформление на печатно издание; кадастрални карти и държавни топографски карти; преводи и преработки на съществуващи произведения и фолклорни творби; аранжimenti на музикални произведения и на фолклорни творби; периодични издания, енциклопедии, сборници, антологии, библиографии, бази данни и други подобни, които включват две или повече произведения или материали; особени обекти: дигитални продукти (компютърни програми, бази данни, мултимедийни продукти) и/или на традиционни продукти в дигитална среда (звукозаписи и видеозаписи в дигитална форма на електронен носител), за които се предоставя закрила от авторското право и сродните на него права;

2. обекти на индустриална собственост: изобретения, полезни модели, промишлен дизайн, търговски марки, географски означения, и др., за които се предоставя закрила съгласно ЗПРПМ и ЗМГО като обекти на индустриалната собственост;

3. търговски тайни, ноу-хау и др., за които се предоставя закрила от Закона за защита на Конкуренцията.

4. Нови обекти на ИС – нови сортове растения и породи животни, за които се предоставя закрила съгласно ЗЗНСРПЖ

(9) „Особени права върху обекти на интелектуална собственост” са всички други права на юридическото лице съгласно чл. 3 от ЗАПСП, отнасящи се до интелектуалната дейност в производствената, научната, литературната и художествената област, съгласно Конвенцията за учредяване на Световната организация по интелектуална собственост (СОИС). Към тях се отнасят: типология на интегрални схеми, дигиталните технологии (компютърни програми, бази данни, мултимедийни продукти) и/или традиционни продукти в дигитална среда (звукозаписи и видеозаписи в дигитална форма на електронен носител), биотехнологични продукти.

(10) „Изобретател” е лице, което е създадо изобретение или полезен модел съгл. чл. 2, ал. 2 от ЗПРПМ. Когато изобретението или полезният модел са създадени от няколко лица, те са съизобретатели.

Националната научна програма „Интелигентно растениевъдство“

- (11) „Автор“ е физическото лице, в резултат на чиято творческа дейност е създадено произведение съгласно чл. 5 от ЗАПСП. Авторът е носител на неотчуждимите неимуществени права върху произведението. Други физически или юридически лица могат да бъдат носители на имуществено авторско право само в случаите, предвидени в ЗАПСП.
- (12) „Патентоспособни изобретения“ са изобретения от всички области на техниката, които са нови, имат изобретателска стъпка и са промишлено приложими.
- (13) „Патент“ е форма на правната закрила на патентоспособното изобретение, чрез публикация за издаване на патент от Патентното ведомство. Патентът удостоверява изключителното право на притежателя върху изобретението.
- (14) „Сертификат за допълнителна закрила“ е документ, издаден при условията и по реда, предвидени в Регламент 1768/92/ЕЕС на Съвета и Регламент 1610/96/ЕС на Европейския парламент и Съвета, за продукти и средства, защитени с патент.
- (15) „Полезен модел“ е модел, който е нов (не е част от съществуващото състояние на техниката), промишлено приложим и има изобретателска стъпка, т.е. лице с обичайни знания и умения в областта не може лесно да го осъществи въз основа на състоянието на техниката.
- (16) „Свидетелството за регистрация на полезен модел“ е документ за правна закрила на полезен модел, чрез регистрация в Патентното ведомство.
- (17) „Новост на изобретението“ – Изобретението е ново, ако не е част от състоянието на техниката, включващо всичко, което е станало общодостъпно чрез писмено или устно описание, използване или разгласяване по друг начин където и да е по света преди датата на подаване, заявката за патент.
- (18) „Заявител“ е лице, което има правото да извършва действия пред Патентното ведомство, лично или чрез местен представител по индустриална собственост.
- (19) „Служебно изобретение“ е изобретение, което е създадено при изпълнение на задължения, произтичащи от трудови или други правоотношения на изобретателя/автора, освен ако в договора не е предвидено друго.
- (20) „Марката“ е знак, който е способен да отличава стоките или услугите на едно лице от тези на други лица. Такива знаци могат да бъдат думи, включително имена на лица, букви, цифри, рисунки, фигури, формата на стоката или на нейната опаковка, комбинация от цветовете, звукови знаци или всякакви комбинации от такива знаци. Марка е търговска марка, марка за услуги, колективна марка и сертификатна марка.
- (21) „Научна теза“ е научноизследователска разработка с характер на дипломна/магистърска работа, дипломен/магистърски проект.